

Úvodník

Milí čtenářky, milí čtenáři, není krásnějšího výletu než výstup na horu, protože je v něm vše na svém místě: namáhavé stoupaní přichází na začátku, když je člověk ještě čerstvý a odhodlaný; vynaložené úsilí kompenzuje radost z dosažení vrcholu a daleké rozhledy; klidné sestavení na závěr umožňuje vstřebat dojmy z celého dne. Výstup na horu má jasný řád, přináší bohatství pocitů i změněných perspektiv. Vydat se vzhůru vyžaduje odvahu i zkušenost, sebevědomí i pokoru. Hory otevírají mysl, povznášejí a osudoborají: kdo se jim oddá, toho promění.

Výstup na horu tak má cosi společného s příběhy a literaturou, a prostředí hor samo představuje kulisu, dějiště či přímo jednoho z protagonistů mnoha literárních děl. K horám knižním i skutečným váže osud svěbytný druh lidí: hory mají své domorodé obyvatele i dočasné návštěvníky, dobrodruhy, vědce, básníky i psance. A právě vztahu hor a lidí, jeho uměleckým podobám a vývoji je věnováno číslo, jež držíte v ruce. Otevírá je rozhovor s itálianistou **Jiřím Špičkou** o slavném výstupu Francesca Petrarkey na horu Mont Ventoux v Provence. Zatímco v evropském kontextu šlo o pionýrský počín, ve staré Číně k sobě měli básníci a hory blízko už od pradávna, jak poodhalují esej s překladem, kaligrafie a malbu **Aleše Rolečka**. O tom, jak se postoj Evropanů k horám proměnil s nastupujícím romantismem, píše v následujícím esej **Karel Stibral**.

Proč přicházejí lidé do hor a co tam nalézají? **Louise Ramonda** a **Johna Muira** pohánělo vědecké zanícení a obdiv k sílám přírody; prvního v horách čekal životní objev, druhý musel v krajní situaci o vlastní život bojovat. Románová hrdina **Tani Maljarčukové** a **Uzmy Aslam Khanové** v horách dělá mnohá setkání s divokou přírodou i s místními obyvateli nacházejí nový pohled na sebe samé. Jak hory vnímají lidé dnes jsou zde naopak doma, zachycují nejlépe jejich příběhy, pověsti a pohádky; do čísla jsme vybrali tři slovinská a tři sámská vyprávění. A konečně, v písních trubadúra **Peire Vidala** a v románu **Jacoba Christopha Heera** hory vystupují jako silný symbol, úběžník lidského konání.

Přejeme vám příjemnou cestu horským číslem. Kanadští milovníci sňhování v minulém čísle nestihli přes hory přejít včas, přičemž literární výlet proto povede za nimi.

Tuře adar!

Tereza Šmejkalová, Vít Pokorný

OBSAH

Rozhovor

Jiří Špička

Túra, která se zapsala do dějin literatury 2

Esej k tématu

Aleš Roleček

Vzdálené hory 5

Karel Stibral

Kořeny romantického obdivu k horám 8

Téma

Peire Vidal | Matouš Jaluška

Peire Vidal putuje od hory k hoře 11

Louis Ramond de Carbonnières | Tereza Šmejkalová

Cesty ke Ztracené hoře 15

John Muir | Vratislav Kadlec

Sněžná bouře na Mount Shastě 21

Jakob Christoph Heer | Jan M. Heller

Král Berniny 27

anonym | Hana Mžourková

Slovinská horská pohádka a pověst 33

anonym | Lukáš Košner

Tři sámské pověsti 37

Taňa Maljarčuková | kolektiv překladatelů

Shora dolů 40

Uzma Aslam Khanová | Anna Kudrnová

Tenčí než kůže 45

Překladatelská soutěž Jiřího Levého

Roberto Juarroz | Vít Kazmar

Vertikální poezie 50

Teorie překladu

Michal Brabec

Jak dělá Andořan 52

Recenze

Kristýna Králová

Pozemská chvíle jako pouhá vločka v Knize

(Bengt Pohjanen: Faravidova říše) 55